

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXVIII. Ecclesiam iustis de caußis præcepisse Communionem sub vna
specie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

mentis. Nam Baptismus olim fiebat per immersionem, nunc plerumque per aspersionem; & certè multò minus abluit aspersio, quam immersio; immò trina mersione aliquando utebantur fideles, aliquando vna duntaxat.

OCTAVA ratio. Si potest tolli calix, ergo & panis, & ita poterunt laici priuari penitus Sacramento. RESPONDEO; Potest tolli panis, si detur calix: vtrumq; autè simul tolli nequit, quia tenemur Sacramentum Eucharistiæ percipere.

NONA ratio à maiori. Datur laicis remissio peccatorum, ergo non potest eis negari signum illius remissionis: signum autem calix est. RESPONDEO; Argumentum contrario modo valeret. Datur signum remissionis, ergo remissio negari non potest, quia alioqui signum esset falsum. At remissio cur non potest sine signo dari? Præterea signum remissionis propriè non est calix, sed Baptismus, & Absolutio: calix enim signum est precij, quo peccata remissa sunt, & spiritualis potus, quo animæ nostræ reficiuntur.

DECIMA ratio, item à maiori. Datur laicis sanguis Domini, ergo negari non debet symbolum eius sanguinis, quod est longè vilius. RESPONDEO; Si habent ipsum Domini sanguinem, cur tantoperè litigant pro signo? certè qui pecunias per schedulam promissas iam accepit, non multum laborat de schedula. Deinde negatur symbolum, quia tutius datur res illa preciosissima sub vno, quàm sub duobus symbolis. Et hæc de ratiunculis Lutheri, & sectatorum eius: ex quibus manifestè colligitur nihil eos habere iustæ causæ, cur tantoperè de Ecclesia querantur ob calicis ablationem.

CAPVT XXVIII.

Ecclesiam iustis de causis præcepisse Communionem sub vna specie.

SEQVITVR iam illa quæstio; Vtrum iustè Ecclesia præscripserit modum cõmunicandi sub vna tantum specie: quæ sanè quæstio, si vera sint quæ hæcenus diximus, facili negotio explicari potest. Demonstrabimus autem Ecclesiam rectè id fecisse, si breuiter probauerimus Ecclesiam potuisse id facere, & iustissimas causas habuisse, cur id faceret.

AC PRIMVM quidem illud ita demonstratur. Ecclesia potest ordinare, & prescribere ea, quæ ad substantiã Sacramentorum non pertinent, nec sunt iure diuino ordinata. Sed ritus communicandi sub vna, vel sub duabus speciebus eiusmodi est: potest igitur ab Ecclesia ordinari, & prescribi. Propositio certissima est, nam cum à Deo nulla regula data sit, aut nulla erit regula, nullus ordo, aut is ab Ecclesia statui debet. Præterea patet exemplis. Nam aliquando Ecclesia iussu baptizari homines sub trina mersione, quando causa id requirebat, vt patet ex canone quadragesimo nono Apostolorum, & Tertulliano libro de corona militis: & tamen eadem Ecclesia, postulante certa causa contrarium ritum, contrarium statuit, nimirum, vt tantum vna mersione daretur Baptisma, vt patet ex Concilio IV. Toletano, capite quinto. Denique id expressè docet Augustinus in epistola 118. & probat ex illo 1. Corinth. 11. *Cetera cum Senero, disponam*. Assumptio autem probatur. Nam non esse iure diuino mandatum Communionem sub vtraque, tota disputatione superiorum probatum est: non pertinere autem ad Sacramenti substantiam, patet, quia vsus rei nunquam est de essentia rei permanentis, cum sit re ipsa posterior. Communio autem est vsus Sacramenti, & Sacramenti, vt supra probauimus, quod est res permanens, non actio transiens; non igitur est de essentia eius.

IAM verò habuisse Ecclesiam legitimas causas id prescribendi, probatur. Nam PRIMO mouit Ecclesiam consuetudinem recepta, & approbata consensu gentium, & populorum: non enim Concilium Constantiense primum instituit illum vsus, sed prohibuit tolli, & abrogari.

SECUNDO mouit Ecclesiam ad hunc vsus stabilendum, & lege firmandum, quod videret ab hæreticis & ex errore oppugnari. Nam primus, qui cœpit oppugnare vsus receptam Communionis sub vna specie, fuit Petrus Dresdensis, vt initio docuimus ex Ænea Syluio; ille autem infectus erat leprosa VValdensium, & proinde erat Sacramentarius, vel ipso teste Luthero, qui librum de Eucharistia ad VValdenses scripsit. Sacramentarij autem non credunt concomitantiam sanguinis Domini cum corpore in specie panis; vnde etiã ij Lutheranorum maximè vrgent vtramque speciem, qui cum Sacramentariis rident concomitantiam, vt Illyricus, Hamelmannus,

nus, & Helhusius. Ceteri autem Lutherani qui concomitantiam non negant, ex alio pernicioso errore petunt utramque speciem, quia nimirum existimant iure diuino esse præcepta, & propterea totam Ecclesiam à longo tempore in hac re turpiter errasse; quod nullo modo fieri potest. Cùm igitur Ecclesia certa fide teneret in qualibet specie totum esse Christum, & usum eiusdem Ecclesie non posse esse erroneum, merito ob huius grauiissimi erroris detestationem non permittit abrogationi consuetudinem vnius speciei.

TERTIO mouit Ecclesiam vniformitas, & concordia populi Christiani in Sacramento hoc percipiendo, quod est Sacramentum pacis, & vnitaris. Nam si in vna specie detur Communio, in toto orbe terrarum poterit esse idem vsus, vt modò videmus in Ecclesia Catholica toto orbe dispersa: at si libera esset Communio, vel sub vtraque specie imperaretur, non posset vilo modo seruari vniformitas. Nam qui vinum non ferunt, vt abstemij, & qui vinum comparare non possunt, nisi difficulter, cogentur aut nunquam, aut rarissimè communicare, aut vnã speciem vel inuiti accipere, cùm interim alij sub vtraque frequentissimè communicarent, quæ certè magna inæqualitas esset. Ex quo etiam nonnulli rectè colligunt, quòd si Dominus voluisset Communionem sub vtraque esse necessariam omnibus, non instituisset Sacramentum in pane, & vino, sed in pane, & aqua; vt esset materia facilis, & in promptu in qualibet regione. Nam alioqui possent Boreales prouinciæ, & aliæ, vbi vinum non inuenitur, existimare, se Christo curæ non fuisse, aut non ita, vt alias prouincijs, quando Sacramentum instituit.

QUARTO mouit, & quidem vehementer, irreuerentia, & prophanationes tanti Sacramenti, quæ vix euitari possent in tanta fidelium multitudine, si omnibus daretur vtraque species, vt supra demonstrauius.

CAPVT XXIX.

De veneratione huius Sacramenti.

POSTREMA controuersia restat de veneratione sanctissimi Sacramenti; quæ quidem breuissimè disputabitur, quòd magna ex parte dependeat ab his, quæ iam dicta sunt.

Ooo 2 Quod